

INTERVIEW
MET JAN
KRUIDHOF

Een vervulde droom, die nog niet af is

✍ Mieke Kerkhof-Scheenaard

📷 Studio MainGraphics, iStock, Simon Dixon, Hielco Kuipers, Fotolia

‘Als ik een misstand zie, denk ik: wat kunnen wij doen als kerk?’

‘Kan je niet gewoon een stichting beginnen? Dan kan je aan de slag!’ Die eenvoudige vraag was het ei van Columbus voor Jan Kruidhof uit Leiden. Een bevlogen man met een missie die worstelde met de vorm waarin hij zijn ideeën kon gieten. Maar nu zag binnen de kortste keren in 2010 de Stichting Voor Elkaar Leiden het daglicht. Een interkerkelijk diaconaal platform voor sociaal-maatschappelijke projecten. Het zet dagelijks vrijwilligers uit de kerken van Leiden en omliggende plaatsen in beweging voor hun stad. >

Verlangen

Jan Kruidhof woont met zijn gezin aan de rand van de historische Leidse binnenstad. In zijn kantoor op de bovenste verdieping van zijn huis, vertelt hij over de onrust die van binnen altijd 'kriebelde' bij hem. Die kriebel leidde na lang zoeken en bidden tot Voor Elkaar Leiden. Een diaconaal platform waarin vier christelijke studentenverenigingen en vrijwel alle kerken in Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Leiderdorp participeren. 'Zolang als mijn vrouw Sjoukje en ik elkaar kennen, denken we erover na hoe de kerk van betekenis kan zijn in de maatschappij. Ik genoot van mijn werk als consultant en projectmanager procesautomatisering, maar toch was er die onrust. Ik wilde iets anders, al wist ik niet wat. Tegelijkertijd voelde ik me ook vastzitten met een goed salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden. Zo werkt dat, we hebben drie kinderen. Maar ik las in de Bijbel dat God wil dat wij omzien naar onze medemens. Jezus noemt dat de samenvatting van de Wet en de

Profeten. Het frustreerde me dat het ons niet lukte om onze kerk actief te krijgen voor mensen in nood in de stad.'

Eerste stap in geloof

'Op den duur voelde ik me een dubbele persoon', legt Kruidhof zijn onrust uit. 'Doordeweeks vertelde ik als adviseur aan klanten wat zij moesten doen. En op zondag was ik actief in de kerk en zei ik: zegt U het maar, Heer. De intern gerichte kerkelijke activiteiten gaven me ook geen

'Als wij Zijn liefde brengen, zegent dat de stad, de kerk en jezelf'

voldoening. Wat wilde God van mij? Ik bleef Hem vragen en stelde me open voor wat Hij op mijn weg zou brengen. Ik bad ervoor; God veranderde mij.' In 2004 durfde Kruidhof het aan om zijn hart te volgen. Hij zegde zijn baan op en begon een studie aan de voormalige

Evangelische Theologische Hogeschool. Zijn vrouw ging fulltime werken om de financiële klap op te vangen. 'Daarna zou ik solliciteren als kerkelijk werker in een missionaire gemeente die midden in de samenleving staat. Daarvoor waren we bereid om uit Leiden te verhuizen, al stonden onze kinderen natuurlijk niet te springen...'

Twijfel

'Het was echt heel spannend. Ik begon maar eens met alle giften terug te draaien. Wij moesten ook leven toch?' Ook vrienden maakten Jan aan het twijfelen of hij wel goed bezig was. 'Zij spraken mij erop aan dat ik geen inkomsten meer had. Dat kan je toch niet maken als huisvader? Ergens vond ik wel dat ze gelijk hadden, en ik ging twee dagen per week aan het werk als godsdienstleraar. Maar dat kostte me vier dagen! Zo zou ik mijn doel nooit bereiken. Daar ben ik dus weer mee gestopt. Bovendien merkten we na een jaar dat we niet arm waren, ook al zaten we onder de Nibud armoedenorm. Wij hebben weinig nodig en konden gewoon alle rekeningen betalen. Met schaamte heb ik de giften weer teruggedraaid. De tekst uit Maleachi 3:10-12 is meer dan ooit tot me gaan spreken. Als wij royaal zijn opent God de sluisen.'

Tweede stap in geloof

Kort voordat hij zijn opleiding afrondde, vielen de puzzelstukjes in elkaar. 'In 2007 begon ik met rondvragen of iemand een missionair ingestelde kerk wist waar ik zou kunnen solliciteren. De eerste de beste die ik tegenkwam vertelde dat er die maand in Leiden een groep mensen bij elkaar zou komen om een missionaire

gemeente te starten! Dat was Crossroads. Hier leerden wij visionaire mensen kennen, die met ons meedachten over onze verlangens om als kerk de stad in te gaan. Dit was wat ik nodig had, zij hadden het overzicht dat mij ontbreekt hoe je iets dergelijks aanpakt. Zij adviseerden om niet af te wachten of we de kerken meekregen. Gewoon zelf het doel bepalen, een stichting oprichten en beginnen. Dat hebben we gedaan. Sjoukje bedacht de naam Stichting Voor Elkaar Leiden. En ik onderzocht wat er in Leiden al gebeurt op diaconaal gebied en waarmee we in een behoefte konden voorzien. We hadden al snel vijf kerken mee. En onze kinderen waren natuurlijk erg blij dat ze nu niet hoefden te verhuizen.'

Kerk als basis

Kruidhof begon dan wel op persoonlijke titel met Voor Elkaar Leiden, de lokale kerken moeten de basis vormen van het >

diaconale platform. Daarmee kunnen zij uitreiken naar mensen in de stad die een helper nodig hebben. Dat moet zo blijven, hij wil niet dat het een seculiere stichting wordt. 'We hebben gebed nodig voor de projecten. En de kerken zijn de belangrijkste bron voor betrokken vrijwilligers.' Kruidhof is dankbaar dat zoveel kerken zijn aangehaakt, al wisselt de betrokkenheid per kerk nogal. 'Ik vind het jammer dat er nog zoveel interne gerichtheid blijkt te zijn. Het is voor mij zo duidelijkheid dat het de opdracht van de kerk is om Gods liefde naar buiten te brengen. Jakobus 1:27 noemt zorg voor de armen 'zuivere godsdienst'. En in Psalm 112 lees ik dat God daar Zijn zegen aan verbindt: voor de stad, de kerk en jezelf. Daar ben ik echt van overtuigd.'

Maatschappelijke rol

Toen Kruidhof de burgemeester vroeg voor de officiële opening van Voor Elkaar, vond hij hem meteen enthousiast. 'Ik had hem al eens horen zeggen dat hij de kerken mist in de Leidse samenleving. Daarom leek het me een goed idee om hem hiervoor te vragen. De burgemeester zei dat hij atheïst is, maar van harte onderschrijft wat kerken doen in de samenleving. Dat was een goede start. Onze vrijwilligers werken nauw samen met de gemeente en maatschappelijke organisaties in de stad. Voor Elkaar heeft ook een signaalfunctie gekregen voor structurele problemen. Veel te ingewikkelde formulieren van de overheid bijvoorbeeld. Daar kunnen we niet steeds vrijwilligers voor blijven sturen. De gemeente houdt daar nu zelf spreekuren voor.'

Het balletje rolt

Gewoon maar beginnen, het bleek een goed idee. Met een paar enthousiaste mensen en twee projecten HiP (Hulp in Praktijk) en Serve the City werden de eerste stappen gezet. Voor HiP staan nu 130 vrijwilligers paraat. Iedereen die omhoog zit met een of ander klusje of gezelschap nodig heeft, kan een beroep doen op deze barmhartige Samaritanen. En twee keer per jaar komen er gelegenheidsteams op de been voor Serve the City. Al snel volgde SchuldHulpMaatje met inmiddels bijna 120 speciaal opgeleide vrijwilligers. Omdat SchuldHulpMaatje een aanvulling is op de professionele hulpverlening, betaalt de gemeente een bijdrage

'Voor Elkaar is een tafel waarop mensen hun gerechten voor de stad kunnen serveren'

voor de coördinatiekosten. 'Dat is echt een zegen, want daar kan ik een deel van ons inkomen uithalen,' vertelt Kruidhof. Beeldend schetst Kruidhof Voor Elkaar als 'een serveertafel waarop mensen hun gerechten voor de stad kunnen serveren'. De Fietskliniek bijvoorbeeld. 'Iemand had het idee dat hij fietsen wilde repareren van mensen die de fietsenmaker niet kunnen betalen. Ze kunnen dan meteen leren hoe ze het voortaan zelf kunnen doen.' Met de jaarlijkse Sinterklaasactie brengen vrijwilligers honderden cadeautjes rond bij gezinnen onder de armoedegrens. Ingezameld in de kerken. Er zijn huwelijks cursussen voor aanstaande bruidsparen,

kinderclubs, JobHulpMaatje en driemaal per jaar een GIDS ontbijt. Hier komen mensen bij elkaar die zich willen inzetten voor hun stad en elkaar daarvoor inspireren.

Droom nog niet af

Je zou denken dat Kruidhof tevreden is met wat hij teweeg heeft gebracht. Maar dat is hij niet. 'Er is nog zoveel te doen', zucht hij met een frons op zijn voorhoofd. 'Als ik een misstand zie denk ik: wat kunnen wij doen als kerk? Ik zie uitgeprocedeerde vluchtelingen, daklozen, huwelijksproblemen. Om al die mensen te helpen zijn er meer vrijwilligers nodig. Mijn droom is pas af als de kerken overal in de stad de deuren openen voor mensen die ergens hulp bij nodig hebben. Maakt niet uit waarvoor. Als het te complex is kun je naar professionele hulpverlening doorverwijzen. En we moeten dit doen zonder dubbele agenda. God wil dat wij het goede zoeken voor onze medemens. Ik geloof oprecht dat kerken hierdoor weer zullen groeien.' ■

Jan Kruidhof (1967) nam in 2008 het initiatief voor de Stichting Voor Elkaar Leiden. Daarvoor werkte hij dertien jaar in de industriële procesautomatisering. Als voorbereiding op een missionaire taak in de kerk studeerde hij aan de Evangelische Theologische Hogeschool. Dit combineerde hij met het huisvaderschap voor de drie kinderen van Jan en zijn vrouw Sjoukje. Jan heeft een grote drive om als kerk(en) betekenisvol te zijn voor de medemens.

Mieke Kerkhof-Scheenaard (1957) die het interview met Jan Kruidhof maakte, is freelance tekstschrijver/redacteur in Oegstgeest en trouwambtenaar. Voor meer informatie:

🌐 www.totaalverhaal.nl en 🌐 www.jaikwileentrouwambtenaar.nl